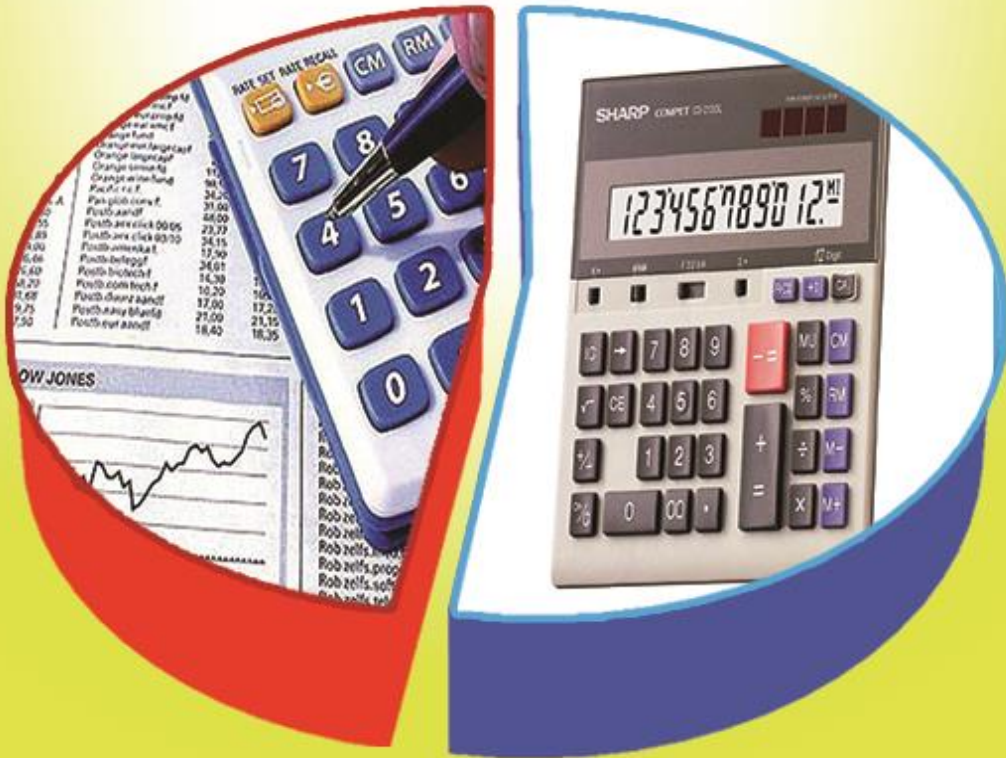

فصل ۲۳

حساب‌های استان

مقدمه

هدف از تهیه و تدوین حساب‌های ملی، محاسبه مهم‌ترین متغیرهای جریان‌های اقتصادی نظیر تولید، مصرف، تشکیل سرمایه، صادرات، واردات و درآمد، در یک دوره زمانی معین و اندازه‌گیری مهم‌ترین متغیرهای اقتصادی موجودی منابع، نظیر ثروت، دارایی و بدهی، در مقطعی از زمان است که از طریق آن‌ها می‌توان وضعیت اقتصادی کشور را در آن دوره یا مقطع زمانی به تصویر کشید. تهیه و تدوین آمار حساب‌های ملی در کشورهای مختلف، بر اساس چارچوب سیستم حساب‌های ملی پیشنهاد شده توسط سازمان ملل متحد انجام می‌شود.

سیستم مذکور برای اولین بار در سال ۱۹۵۳ به صورت مجموعه‌ای فرموله شده تحت عنوان "سیستم حساب‌های ملی" یا "SNA" منتشر شده است. آخرین تجدید نظر در SNA، در سال ۱۹۹۳ صورت گرفت که توسط پنج نهاد بین‌المللی متشکل از سازمان ملل، صندوق بین‌المللی پول، بانک جهانی، سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه و کمیسیون جامعه اروپایی، به تصویب رسید. تهیه حساب‌های ملی، بعد از جنگ جهانی دوم به صورت موردی و بر اساس نیازهای خاص در ایران شروع شد، از جمله در سال‌های ۱۳۳۷ و ۱۳۳۸ به ترتیب "تولید ناخالص داخلی ایران برای سال ۱۳۳۴" و "تولید ملی ایران برای سال ۱۳۳۶"، توسط کارشناسان خارجی برآورد شد. سپس سازمان برنامه و بودجه، درآمد ملی کشور را برای دوره زمانی ۱۳۳۷ تا ۱۳۴۰ به تفصیل برای بخش‌های مختلف اقتصادی برآورد و منتشر نمود.

بانک ملی نیز برآورد مقدماتی دیگری را برای سال ۱۳۳۸ به انجام رساند. با تأسیس بانک مرکزی ایران در سال ۱۳۳۹، به دلیل فقدان یک سازمان رسمی آمار، تهیه حساب‌های ملی به عهده این بانک گذاشته شد و پس از آن بر اساس قانون بهمن ماه این وظیفه رسماً به مرکز آمار ایران محول شد. محاسبه ارزش افزوده بخش‌های اقتصادی، در سال‌های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی و محاسبه محصول ناخالص داخلی از روش هزینه، از سال ۱۳۶۱ و نیز تهیه جداول داده - ستانده اقتصاد ایران برای سال‌های ۱۳۵۲، ۱۳۶۵ و ۱۳۷۰، از جمله مهم‌ترین اقدامات مرکز آمار ایران در تهیه حساب‌های ملی بوده است.

تهیه مستمر و منظم حساب‌های ملی بر اساس آخرین تجدید نظر SNA، از سال ۱۳۷۳ در برنامه کار مرکز آمار ایران قرار گرفت، بدین ترتیب مرکز آمار ایران هر ساله حساب‌های ملی را بر اساس تعاریف،

مفاهیم، طبقه‌بندی‌ها و روش‌های محاسباتی منطبق بر SNA سال ۱۹۹۳، به قیمت‌های جاری و ثابت تهیه و منتشر می‌کند که حاوی اطلاعات تفصیلی مربوط به ارزش افزوده ۷۲ رشته فعالیت اقتصادی، هزینه‌های مصرف نهایی و مصرف نهایی واقعی خانوار و دولت، تشکیل سرمایه ثابت ناخالص، واردات، صادرات، تغییر موجودی انبار، مصارف فردی، مصارف جمعی، حساب تولید، حساب ایجاد درآمد، حساب کالاها و خدمات و عرضه و تقاضای کل است.

از سال ۱۳۷۶، مرکز آمار ایران مبادرت به تهیه و تدوین حساب‌های منطقه‌ای کرده است و در این راستا هر ساله محصول ناخالص داخلی استان‌ها و اطلاعات تفصیلی مربوط به ارزش افزوده ۷۲ رشته فعالیت اقتصادی را تهیه و منتشر می‌کند.

دفتر حساب‌های اقتصادی در سال ۱۳۹۵، اقدام به بازنگری حساب‌های ملی و منطقه‌ای بر اساس نتایج جدید جداول داده ستانده سال ۱۳۹۰ نموده است. بر این اساس انتظار می‌رود که نتایج جدید حساب‌های منطقه‌ای با نتایج قبلی تفاوت‌هایی داشته باشد. یکی از دلایل این تفاوت‌ها ناشی از نتایج جداول داده ستانده سال ۱۳۹۰ می‌باشد که به عنوان سنگ محک حساب‌های ملی و منطقه‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرد. از طرف دیگر با توجه به تغییر طبقه‌بندی رشته فعالیت‌ها از ISIC ۳.۱ به ISIC ۴ سطح انتشار حساب‌های ملی و منطقه‌ای با تغییراتی همراه است. به همین سبب تعداد بخش‌های اصلی از ۱۵ بخش به ۱۸ بخش اصلی افزایش یافته است. همچنین تعداد رشته فعالیت‌های قابل انتشار از ۷۲ فعالیت به ۹۳ فعالیت افزایش پیدا کرده است.

از آنجایی که سری زمانی اطلاعات نتایج طرح آمارگیری از کارگاه‌های صنعتی ۱۰ نفر کارکن و بیش‌تر در حال تغییر و به‌روزرسانی است، اطلاعات سال ۱۳۹۵ حساب‌های منطقه‌ای در دسترس نمی‌باشد. اطلاعات این فصل شامل محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار، ارزش افزوده، ستانده و مصرف واسطه بخش‌های عمده اقتصادی در استان می‌باشد.

در مورد آمار ارائه شده توضیح نکات زیر ضروری است:

۱- اختلاف بعضی از ارقام در سطح منطقه‌ای با ارقام در سطح ملی، همان طور که در کشورهای دیگر نیز مرسوم می‌باشد، ناشی از آن است که اطلاعات حساب‌های ملی مربوط به یک‌سال مالی به دلیل نهایی نبودن بعضی اطلاعات، در سال بعد مورد تجدیدنظر قرار می‌گیرد و حساب‌های منطقه‌ای زمانی تهیه می‌شود که تجدیدنظر در ارقام حساب‌های ملی هنوز صورت نگرفته است.

۲- اختلاف بعضی از ارقام با سالنامه سال‌های گذشته، به دلیل تجدیدنظری است که توسط سازمان‌های ذی‌ربط انجام شده است.

تعاریف مفاهیم

تولید اقتصادی: فرایندی است که با استفاده از داده‌های نیروی کار، سرمایه، کالاها و خدمات تحت کنترل و مسئولیت یک واحد نهادی، به‌منظور تولید کالاها و خدمات دیگر انجام می‌گیرد.

تولید اقتصادی از دیدگاه حساب‌های ملی: حد و مرز تولید در سیستم حساب‌های ملی، محدودتر از حد و مرز کلی آن است. به دلایلی، آن دسته از فعالیت‌های انجام شده توسط خانوارها که خدمات شخصی و خانگی را برای مصرف نهایی خود تولید می‌کنند، در سیستم حساب‌های ملی، تولید محسوب نمی‌شود.

واحد نهادی: موجودیتی اقتصادی است که با استفاده از حقوق خود، قابلیت تملک دارایی‌ها، تقبل بدهی‌ها و اشتغال به فعالیت‌های اقتصادی و مبادله با سایر موجودیت‌ها را دارد و می‌تواند مجموعه کاملی از حساب‌ها، از جمله ترازنامه دارایی‌ها و بدهی‌های مربوط به خود را تهیه کند. واحدهای نهادی در قالب ۵ بخش زیر طبقه‌بندی می‌شوند:

۱- شرکت‌های مالی

۲- شرکت‌های غیر مالی

۳- دولت

۴- مؤسسات غیر انتفاعی در خدمت خانوارها

۵- خانوارها

کالاها: اشیایی فیزیکی هستند که برای آن‌ها تقاضا و امکان ایجاد حق مالکیت، وجود دارد و مالکیت آن‌ها می‌تواند از طریق مبادله در بازار، از یک واحد نهادی به واحد نهادی دیگر منتقل شود.

خدمات: ستانده‌های ناهمگنی هستند که تولید آن‌ها بر اساس سفارش انجام می‌گیرد. خدمات دارای موجودیت مستقلی نیستند که امکان ایجاد حق مالکیت بر آن‌ها وجود داشته باشد. خرید و فروش خدمات از تولید آن‌ها جدا نیست و این دو فرایند همزمان صورت می‌گیرد.

محصول ناخالص داخلی: محصول ناخالص داخلی، نتیجه نهایی فعالیت‌های اقتصادی واحدهای تولیدی مقیم یک کشور در یک دوره زمانی معین است. محصول ناخالص داخلی به سه روش تولید، هزینه و درآمد محاسبه می‌شود.

قیمت جاری (بازار): هرگاه اجزاء حساب‌های ملی را به قیمت دوره گزارش شده فعلی، بیان کنیم در این صورت آن‌ها را به قیمت جاری نشان داده‌ایم.

قیمت ثابت: هرگاه اجزاء حساب‌های ملی را بر حسب قیمت‌های دوره مرجع یا پایه بیان کنیم در این صورت آن‌ها را به قیمت ثابت نشان داده‌ایم.

ارزش افزوده: ارزش افزوده، ارزش اضافی ایجاد شده در جریان تولید است. تفاوت بین ارزش ستانده و مصرف واسطه در هر فعالیت اقتصادی را ارزش افزوده ناخالص می‌گویند. پس از کسر مصرف سرمایه ثابت از ارزش افزوده ناخالص، ارزش افزوده خالص به دست می‌آید.

ستانده: ستانده هر واحد تولیدی، مجموع کالاها و خدماتی است که در آن واحد تولید می‌شود و برای استفاده در دسترس قرار می‌گیرد. سهمی از کالاها و خدمات که تا پایان دوره حسابداری به صورت ناتمام یا کار در جریان ساخت باقی مانده باشد، جزو ستانده واحد به حساب می‌آید. کالاها و خدماتی که در یک واحد در دوره حسابداری معین تولید و در همان دوره در دیگر فرایندهای تولید آن واحد مصرف می‌شود، جزو ستانده آن واحد منظور نمی‌گردد. ستانده به سه دسته تقسیم می‌شود: ستانده بازاری، ستانده تولید شده برای خود مصرفی نهایی و تشکیل سرمایه به حساب خود و سایر ستانده‌های غیر بازاری.

مصرف واسطه: ارزش کالاها و خدمات مصرف شده در جریان تولید، به استثنای مصرف سرمایه ثابت است.

مصرف سرمایه ثابت: مصرف سرمایه ثابت، عبارت از کاهش ارزش جاری موجودی دارایی‌های ثابت است که در اثر از بین رفتن فیزیکی، از مد افتادگی عادی و حوادث معمولی، در دارایی‌های تحت مالکیت و مورد استفاده یک تولید کننده در یک دوره حسابداری، پدید می‌آید. مصرف سرمایه ثابت جزو هزینه‌های تولید است ولی مصرف واسطه محسوب نمی‌شود. این هزینه شامل ارزش دارایی‌های ثابت تخریب شده در نتیجه جنگ یا حوادث استثنایی که به ندرت پیش می‌آیند، از قبیل بلایای طبیعی عمده نمی‌شود.

مالیات‌ها: مالیات‌ها، پرداخت‌های اجباری و بلاعوض واحدهای نهادی به دولت است که به صورت نقدی و غیر نقدی انجام می‌گیرد. اطلاق صفت بلاعوض به مالیات‌ها، از این جهت است که دولت در مقابل دریافت مالیات از یک واحد نهادی، خدمتی را به صورت فردی به آن ارائه نمی‌کند هر چند که با دریافت مالیات، منابع مالی خود را افزایش دهد و با استفاده از این منابع، کالاها و خدماتی را برای سایر واحدها، اعم از تک تک افراد یا کل جامعه فراهم آورد.

مالیات‌ها به دو دسته کلی تقسیم می‌شوند:

- مالیات بر تولید و واردات

- مالیات بر درآمد، ثروت و غیره

مالیات بر تولید و واردات: مالیاتی است که بر کالاها و خدمات، در زمانی که تولید شده‌اند، فروخته شده‌اند یا به مصارف دیگری رسیده‌اند و یا از خارج وارد شده‌اند، تعلق می‌گیرد.

مالیات بر تولید و واردات، منطبق با واژه سنتی مالیات‌های "غیر مستقیم" است که در سیستم حساب‌های ملی سابق به کار برده می‌شد.

مالیات بر تولید و واردات به دو گروه جزئی تر تقسیم می‌شوند:

- مالیات بر محصول

- سایر مالیات‌های بر تولید

مالیات بر محصول: مالیات بر محصول، مالیات تعلق گرفته بر یک واحد کالا یا خدمت است که به صورت مبلغ مشخصی برای هر واحد مقدار کالا یا درصد مشخصی از قیمت یک واحد کالا یا خدمت مبادله شده تعیین می‌شود. انواع مالیات بر محصول به شرح زیر است:

- **مالیات از نوع مالیات ارزش افزوده (VAT):** مالیات تعلق گرفته بر کالاها و خدمات است که در مراحل مختلف توسط بنگاه‌های اقتصادی اخذ می‌شود ولی در نهایت، کل آن توسط خریدار نهایی پرداخت می‌شود.

- **مالیات و حقوق گمرکی بر واردات:** عبارت از مالیات تعلق گرفته بر کالاها است که هنگام عبور از مرزهای گمرکی یا مرزهای اقتصادی، قابل پرداخت می‌شود. این نوع مالیات، همچنین شامل مالیات تعلق گرفته بر خدماتی است که توسط تولید کنندگان غیر مقیم به واحدهای نهادی مقیم ارائه می‌شود.

- **مالیات بر صادرات:** مالیات تعلق گرفته بر کالاهایی است که از قلمرو اقتصادی خارج می‌شود و هنگام خروج از مرز قابل پرداخت می‌گردد. این نوع مالیات همچنین شامل مالیات تعلق گرفته بر خدماتی است که به واحدهای غیر مقیم ارائه می‌شود.

به طور کلی مالیات بر محصول، واردات و صادرات، مالیات‌هایی هستند که بر کالاها و خدمات تعلق می‌گیرند و در اثر تولید، فروش، انتقال، کرایه کالا یا ارائه خدمت قابل پرداخت می‌شوند.

سایر مالیات‌های بر تولید: سایر مالیات‌های بر تولید، تمامی مالیات‌هایی را در بر می‌گیرد که یک بنگاه در نتیجه اشتغال به تولید (به غیر از مالیات بر محصول)، موظف به پرداخت آن است. این نوع مالیات، مالیات بر سود یا مالیات بر سایر درآمدهای دریافت شده توسط بنگاه را در بر نمی‌گیرد و مالیاتی است که صرف‌نظر از سوددهی تولید، قابل پرداخت است، نظیر مالیات بر زمین، دارایی‌های ثابت و نیروی کار به کار گرفته شده در فرآیند تولید یا فعالیت‌ها و مبادلات ویژه. تغییر موجودی انبار، به صورت ارزش موجودی انبار تحصیل شده توسط بنگاه، منهای ارزش مصرف آن در طول دوره حسابداری ثبت می‌شود.

یارانه (سوبسید): یارانه، پرداخت‌های جاری و بلاعوض واحدهای دولتی به بنگاه‌های اقتصادی است که بر اساس میزان فعالیت‌های تولیدی آن‌ها و یا مقدار یا ارزش کالاها یا خدمات تولید شده، فروخته شده یا وارد شده توسط آن‌ها، تعیین می‌شود. یارانه ممکن است بر تولیدات داخلی یا بر کالاهای وارد شده نیز، تعلق گیرد.

یارانه، مشابه مالیات‌ها به دو دسته کلی تقسیم می‌شود:

- یارانه بر محصول

- سایر یارانه‌ها بر تولید

یارانه بر محصول: یارانه‌ای است که بر یک واحد کالا یا خدمت تولید شده تعلق می‌گیرد و به صورت مبلغ مشخصی برای یک واحد کالا یا به صورت درصد مشخصی از یک کالا یا خدمت، قابل پرداخت است.

سایر یارانه‌ها بر تولید: عبارت از تمامی یارانه‌هایی است که بنگاه‌های مقیم، در اثر اشتغال به تولید دریافت می‌کنند، غیر از انواع یارانه بر محصول.

گزیده اطلاعات

در سال ۱۳۹۴، محصول ناخالص داخلی استان به قیمت بازار، بیش از ۱۴۷۱۴۲ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال قبل، ۲۳/۴ درصد کاهش داشته است. در این سال محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار)، حدود ۶۱۹۴۱ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال قبل ۱۱/۱ درصد افزایش نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۹۴، ارزش افزوده در بخش‌های عمده اقتصادی، حدود ۱۴۶۹۴۰ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال قبل ۲۳/۵ درصد کاهش یافته است. در این میان بخش معدن با ۵۸/۴ درصد بیش‌ترین سهم و بخش فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی با ۰/۳ درصد کمترین سهم را دارا می‌باشند.

در این سال، ستانده در بخش‌های عمده اقتصادی، حدود ۱۸۱۳۱۱ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال قبل ۱۹/۵ درصد کاهش یافته است. بخش‌های معدن و کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری به ترتیب با ۴۸/۴ درصد و ۱۱/۱ درصد بیش‌ترین سهم و بخش آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه با ۰/۴ درصد، کمترین سهم را داشته‌اند.

در سال ۱۳۹۴، مصرف واسطه در بخش‌های عمده اقتصادی، بیش از ۳۴۳۷۱ میلیارد ریال بوده که نسبت به سال قبل ۳/۶ درصد افزایش یافته است. قابل ذکر است که بخش کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری با ۲۶/۲ درصد و بعد از آن بخش صنعت با ۲۴/۷ درصد بیش‌ترین سهم و بخش فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی با ۰/۵ درصد کمترین سهم از مصرف واسطه را به خود اختصاص داده‌اند.

۱-۲۳- محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار و ارزش افزوده برحسب بخش های عمده اقتصادی
(میلیون ریال)

شرح	۱۳۹۰ ^(۲)	۱۳۹۱ ^(۲)
ارزش افزوده^(۱)	۱۶۶۲۹۸۱۷۴۳	۱۴۱۳۷۱۳۳۱
کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری.....	۳۵۵۳۳۰۱	۵۵۷۵۶۷۵
استخراج معدن.....	۱۳۷۳۹۶۱۸۰	۱۰۷۰۸۲۴۲۱
صنعت.....	۳۹۷۴۴۱۹	۵۶۱۶۸۹۱
تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....	۳۲۶۵۷۶	۴۸۴۹۹۲
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیتهای تصفیه.....	۲۴۴۹۲۹	۳۳۸۲۵۳
ساختمان.....	۲۷۹۹۰۷۸	۱۸۶۶۷۵۹
عمدهفروشی و خردهفروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها.....	۴۸۵۳۷۸۳	۶۰۵۹۷۵۸
حمل و نقل، انبارداری و پست.....	۹۸۳۸۳۰	۱۱۲۹۷۴۱
فعالیت خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا.....	۲۴۴۶۵۴	۳۳۶۵۶۰
اطلاعات و ارتباطات.....	۱۶۵۳۵۶	۱۹۵۳۹۰
فعالیتهای مالی و بیمه.....	۴۹۶۳۵۰	۶۰۰۸۵۲
املاک و مستغلات.....	۲۹۸۳۰۲۵	۲۷۵۴۰۸۷
فعالیتهای حرفهای، علمی و فنی.....	۳۴۶۲۲۲	۴۱۴۱۳۴
فعالیتهای اداری و خدمات پشتیبانی.....	۱۳۷۵۴۰	۱۸۱۶۶۹
اداره امور عمومی و خدمات شهری.....	۲۱۸۰۷۶۷	۲۵۴۳۵۴۲
آموزش.....	۲۸۱۳۱۳۴	۳۲۵۲۲۳۱
فعالیتهای مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....	۲۳۲۹۵۱۴	۲۳۳۳۸۱۹
سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی.....	۴۷۰۰۸۶	۶۰۴۵۵۷
خالص مالیات بر واردات.....	۱۲۵۲۰۱	۱۵۷۶۲۲
مالیات بر واردات.....	.	.
یارانه بر واردات.....	.	.
محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار.....	۱۶۶۴۳۳۹۴۴	۱۴۱۵۲۸۹۵۳
محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار).....	۲۹۱۴۸۴۹۸	۳۴۶۰۳۸۸۲

۲۳-۱- محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار و ارزش افزوده در بخش‌های عمده اقتصادی (دنباله)
(میلیون ریال)

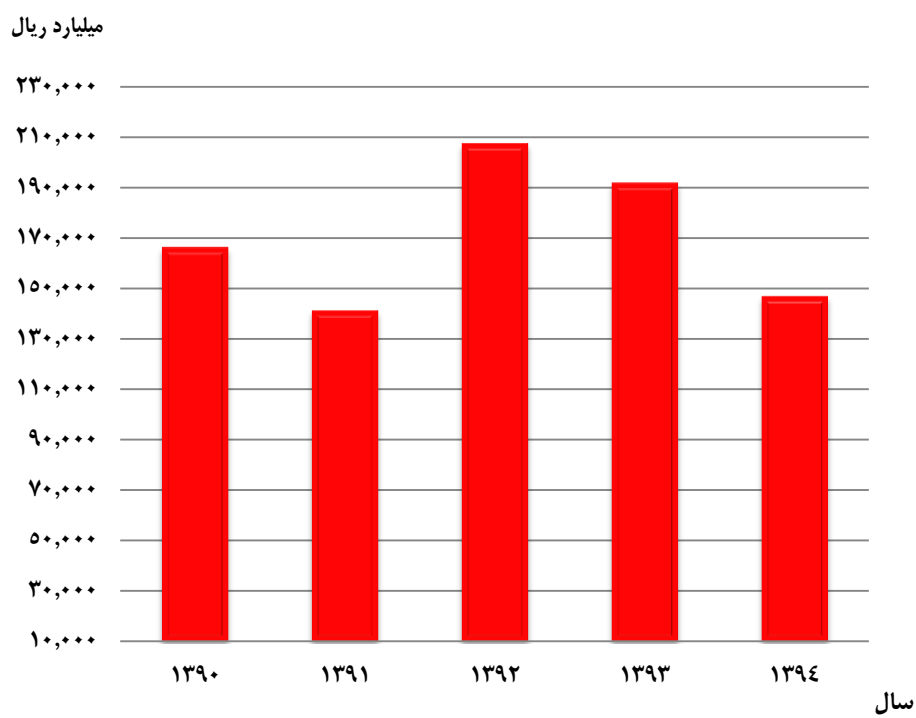
شرح	۱۳۹۲ ^(۲)	۱۳۹۳ ^(۲)	۱۳۹۴*
ارزش افزوده^(۱)	۲۰۷۷۰۱۵۲۹	۱۹۲۰۰۵۶۱۴	۱۴۶۹۳۹۵۴۰
کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری.....	۸۹۰۹۲۱۷	۱۰۳۰۲۷۹۵	۱۱۰۷۸۵۳۲
استخراج معدن.....	۱۶۰۷۱۷۲۰۱	۱۳۶۴۱۷۷۳۳	۸۵۷۵۵۷۳۸
صنعت.....	۶۹۱۹۳۳۳	۷۹۳۵۲۰۹	۸۷۲۹۲۷۵
تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....	۵۳۶۹۰۵	۶۳۷۲۲۰	۷۳۷۳۴۲
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیتهای تصفیه.....	۳۸۸۲۱۱	۴۷۴۸۵۷	۵۰۰۰۶۰
ساختمان.....	۲۰۷۶۹۹۸	۲۹۳۲۵۲۸	۲۴۷۴۰۳۰
عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها.....	۸۸۳۲۱۶۹	۹۴۸۱۷۵۲۵	۸۶۴۹۶۸۷
حمل و نقل، انبارداری و پست.....	۱۵۷۸۳۰۱	۲۲۸۴۹۲۴	۲۸۰۷۷۷۶
فعالیت خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا.....	۴۷۸۶۸۰	۵۷۲۲۹۳	۶۶۹۱۱۷
اطلاعات و ارتباطات.....	۳۶۲۸۰۰	۴۶۹۷۳۵	۶۳۵۹۹۱
فعالیت‌های مالی و بیمه.....	۵۹۳۳۲۷	۵۵۶۴۸۴	۶۵۳۸۸۱
املاک و مستغلات.....	۵۲۲۱۵۷۷	۶۱۳۱۶۰۴	۷۳۸۹۰۴۰
فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی.....	۵۵۳۳۴۷	۶۸۸۱۷۰	۸۴۷۲۳۲
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی.....	۲۴۹۵۶۳	۳۲۱۵۳۶	۴۰۳۴۸۶
اداره امور عمومی و خدمات شهری.....	۳۱۱۸۴۲۸	۳۸۰۷۱۴۴	۴۳۹۶۶۱۰
آموزش.....	۳۴۰۰۳۴۳	۴۵۱۱۸۲۵	۵۵۸۹۹۰۰
فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....	۳۰۰۵۵۰۲	۳۵۳۲۱۵۳	۴۶۰۲۷۷۲
سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی.....	۷۵۹۸۲۷	۹۴۱۱۷۹	۱۰۱۹۰۷۲
خالص مالیات بر واردات.....	۴۶۳۳۴	-۳۴۴۲۰	۲۰۲۵۲۰
مالیات بر واردات.....	.	.	.
یارانه بر واردات.....	.	.	.
محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار.....	۲۰۷۷۴۷۸۵۳	۱۹۱۹۷۱۱۹۴	۱۴۷۱۴۲۰۶۰
محصول ناخالص داخلی بدون نفت (به قیمت بازار).....	۴۷۲۰۹۲۸۹	۵۵۷۶۲۷۰۱	۶۱۹۴۱۰۶۸

(۱) اختلاف جزئی در سرجمع به دلیل گردکردن ارقام می باشد.

(۲) با توجه به نتایج جداول داده ستانده سال ۱۳۹۰، ارقام اصلاح گردیده است.

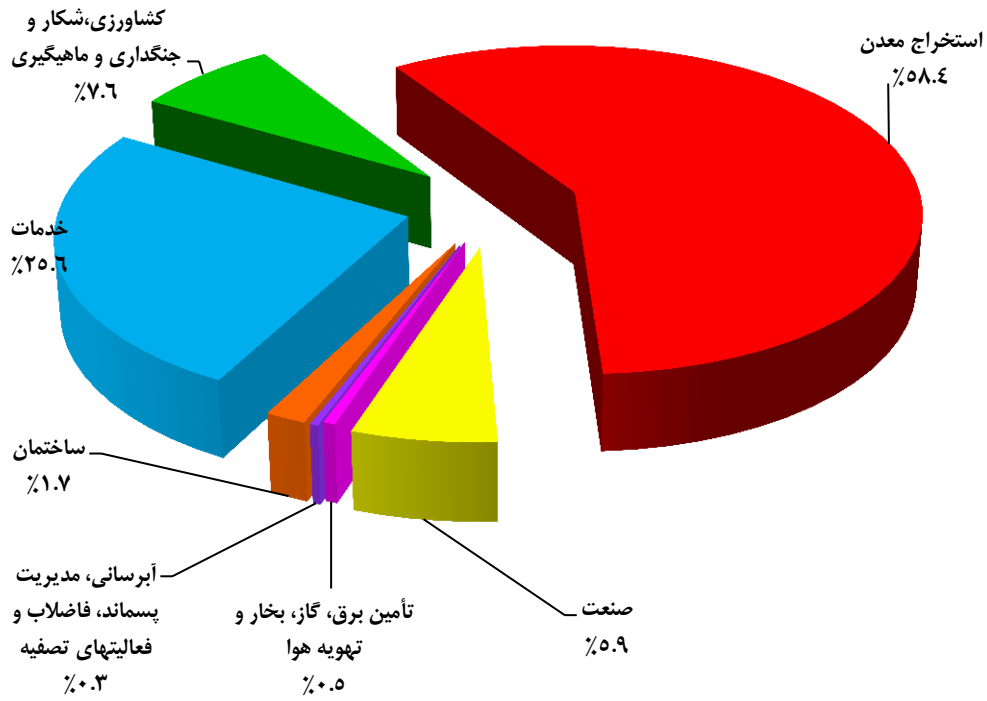
مأخذ: مرکز آمار ایران، دفتر حساب‌های اقتصادی.

۲۳-۱- محصول ناخالص داخلی به قیمت بازار

منبع: جدول ۲۳-۱

۲-۲۳- سهم ارزش افزوده در بخش‌های عمده اقتصادی: ۱۳۹۴

منبع: جدول ۱-۲۳

۲-۲۳- ستانده بخش های عمده اقتصادی (میلیون ریال)

شرح	۱۳۹۰ ^(۲)	۱۳۹۱ ^(۲)
جمع ^(۱)	۱۱۵۶۰۵۹۳۰	۱۶۱۹۴۸۸۹۳
کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری.....	۶۵۱۵۴۹۵	۱۰۰۲۴۲۳۴
استخراج معدن.....	۱۳۸۹۷۱۷۹۳	۱۰۸۰۸۱۷۵۴
صنعت.....	۸۵۳۸۷۶۱	۱۰۹۱۱۷۹۴
تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....	۵۶۲۸۵۱	۶۶۰۴۳۸
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیتهای تصفیه.....	۳۴۲۸۲۵	۴۵۲۷۱۶
ساختمان.....	۷۰۵۰۵۳۲	۴۸۷۸۵۳۳
عمدهفروشی و خردهفروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاهای.....	۷۲۷۴۰۵۸	۹۲۴۶۸۳۷
حمل و نقل، انبارداری و پست.....	۱۴۲۱۱۵۱	۱۵۴۸۳۲۱
فعالیت خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا.....	۳۱۸۶۲۸	۴۳۹۰۸۵
اطلاعات و ارتباطات.....	۳۲۳۲۷۷	۴۰۴۴۵۸
فعالیتهای مالی و بیمه.....	۶۶۰۵۵۷	۸۲۳۴۴۶
املاک و مستغلات.....	۳۷۲۳۳۹۹	۳۲۹۱۶۰۹
فعالیتهای حرفه ای، علمی و فنی.....	۴۱۰۹۴۷	۴۹۴۹۵۱
فعالیتهای اداری و خدمات پشتیبانی.....	۳۰۳۶۲۱	۳۸۲۲۶۰
اداره امور عمومی و خدمات شهری.....	۲۷۸۵۶۸۰	۳۱۳۲۸۵۰
آموزش.....	۳۱۷۲۲۱۱	۳۷۱۲۸۳۵
فعالیتهای مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....	۲۶۱۱۳۶۱	۲۶۷۸۷۴۹
سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی.....	۶۱۸۸۷۳	۷۸۴۰۲۲

۲-۲۳- ستانده بخش‌های عمده اقتصادی (دنباله)

(میلیون ریال)			شرح
*۱۳۹۴	(۲)۱۳۹۳	(۲)۱۳۹۲	
۱۸۱۳۱۱۰۶۸	۲۲۵۱۹۳۵۷۷	۲۳۳۶۸۱۸۹۸۶	جمع ^(۱)
۲۰۱۰۱۰۵۳	۱۸۷۷۳۷۵۷	۱۵۷۶۱۹۰۱	کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری.....
۸۷۸۳۲۵۱۵	۱۳۸۱۳۳۲۲۶	۱۶۲۳۱۹۸۹۱	استخراج معدن.....
۱۷۲۲۱۱۶۴	۱۵۸۹۴۱۴۵	۱۴۰۰۱۶۱۱	صنعت.....
۱۱۲۲۲۰۳	۹۳۵۲۶۲	۷۴۴۹۰۰	تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....
۷۴۰۰۱۵	۶۵۱۸۴۶	۵۳۴۳۰۴	آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه.....
۶۱۱۴۸۷۱	۷۳۷۷۵۶۱	۶۲۵۴۷۲۸	ساختمان.....
۱۳۰۶۶۶۴۴	۱۴۳۱۶۱۱۲	۱۳۳۸۴۴۱۸	عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها.....
۳۸۱۹۷۴۶	۳۱۰۳۸۸۳	۲۱۴۱۱۵۵	حمل و نقل، انبارداری و پست.....
۸۷۲۹۴۳	۷۴۶۷۷۶	۶۲۴۴۶۳	فعالیت خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا.....
۹۲۶۹۴۷	۷۰۹۳۰۳	۵۳۲۸۴۰	اطلاعات و ارتباطات.....
۱۱۲۸۳۰۵	۹۳۴۸۱۵	۸۹۵۲۳۰	فعالیت‌های مالی و بیمه.....
۸۰۰۶۲۵۱	۶۹۲۱۵۳۰	۶۱۱۵۳۲۶	املاک و مستغلات.....
۱۰۰۹۱۸۱	۸۱۲۳۸۰	۶۵۷۵۴۴	فعالیت‌های حرفه‌ای، علمی و فنی.....
۸۲۴۵۰۱	۶۵۲۳۷۸	۵۱۷۲۸۵	فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی.....
۵۶۴۸۶۹۱	۴۸۱۶۰۸۹	۳۹۱۷۵۲۳	اداره امور عمومی و خدمات شهری.....
۶۳۵۰۸۳۹	۵۱۵۷۵۲۳	۳۹۹۸۷۸۳	آموزش.....
۵۲۰۴۶۹۴	۴۰۳۵۳۰۲	۳۴۳۳۹۹۷	فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....
۱۳۲۰۵۰۴	۱۲۲۱۶۸۹	۹۸۳۰۸۹	سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی.....

(۱) اختلاف جزئی در سرجمع به دلیل گردکردن ارقام می باشد.

(۲) با توجه به نتایج جداول داده ستانده سال ۱۳۹۰، ارقام اصلاح گردیده است.

مأخذ: مرکز آمار ایران. دفتر حساب‌های اقتصادی.

۳-۲۳- مصرف واسطه بخش های عمده اقتصادی		شرح
(میلیون ریال)		
(۱)۳۹۱	(۲)۳۹۰	
۲۰۵۷۷۵۶۲	۱۹۳۰۷۱۷۷	جمع (۱)
۴۴۴۸۵۵۹	۲۹۶۲۱۹۴	کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری.....
۹۹۹۳۳۳	۱۵۷۵۶۱۳	استخراج معدن.....
۵۲۹۴۹۰۳	۴۵۶۴۳۴۳	صنعت.....
۱۷۵۴۴۶	۲۳۶۲۷۵	تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....
۱۱۴۴۶۳	۹۷۸۹۶	آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیتهای تصفیه.....
۳۰۱۱۷۷۴	۴۲۵۱۴۵۴	ساختمان.....
۳۱۸۷۰۷۹	۲۴۲۰۲۷۵	عمدهفروشی و خردهفروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاهای.....
۴۱۸۵۸۱	۴۳۷۳۲۱	حمل و نقل، انبارداری و پست.....
۱۰۲۵۲۵	۷۳۹۷۴	فعالیت خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا.....
۲۰۹۰۶۸	۱۵۷۹۲۲	اطلاعات و ارتباطات.....
۲۲۲۵۹۴	۱۶۴۲۰۷	فعالیتهای مالی و بیمه.....
۵۳۷۵۲۳	۷۴۰۲۷۴	املاک و مستغلات.....
۸۰۸۱۷	۶۴۷۲۵	فعالیتهای حرفه ای، علمی و فنی.....
۲۰۰۵۹۰	۱۶۶۰۸۱	فعالیتهای اداری و خدمات پشتیبانی.....
۵۸۹۳۰۹	۶۰۴۹۱۳	اداره امور عمومی و خدمات شهری.....
۴۶۰۶۰۴	۳۵۹۰۷۸	آموزش.....
۳۴۴۹۳۰	۲۸۱۸۴۷	فعالیتهای مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....
۱۷۹۴۶۵	۱۴۸۷۸۷	سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی.....

۳-۲۳- مصرف واسطه بخش‌های عمده اقتصادی (دنباله) (میلیون ریال)

شرح	۱۳۹۲ ^(۲)	۱۳۹۳ ^(۲)	۱۳۹۴*
جمع ^(۱)	۲۹۱۱۷۴۵۷	۳۳۱۸۱۷۹۶۳	۳۴۳۷۱۵۲۷
کشاورزی، شکار و جنگلداری و ماهیگیری.....	۶۸۵۲۶۸۴	۸۴۷۰۹۶۲	۹۰۲۲۵۲۱
استخراج معدن.....	۱۶۰۲۶۹۱	۱۷۱۵۴۹۳	۲۰۷۶۷۷۷
صنعت.....	۷۰۸۲۲۷۸	۷۹۵۸۹۳۶	۸۴۹۱۸۹۰
تأمین برق، گاز، بخار و تهویه هوا.....	۲۰۷۹۹۵	۲۹۸۰۴۲	۳۸۴۸۶۱
آبرسانی، مدیریت پسماند، فاضلاب و فعالیت‌های تصفیه.....	۱۴۶۰۹۳	۱۷۶۹۹۰	۲۳۹۹۵۶
ساختمان.....	۴۱۷۷۷۳۰	۴۴۴۵۰۳۴	۳۶۴۰۸۴۰
عمده‌فروشی و خرده‌فروشی، تعمیر وسایل نقلیه و کالاها.....	۴۵۵۲۲۵۰	۴۸۲۸۵۸۷	۴۴۱۶۹۵۷
حمل و نقل، انبارداری و پست.....	۵۶۲۸۵۴	۸۱۸۹۵۹	۱۰۱۱۹۷۰
فعالیت خدماتی مربوط به تأمین جا و غذا.....	۱۴۵۷۸۳	۱۷۴۴۸۳	۲۰۳۸۲۶
اطلاعات و ارتباطات.....	۱۷۰۰۴۰	۲۳۹۵۶۸	۲۹۰۹۵۷
فعالیت‌های مالی و بیمه.....	۳۰۲۰۰۲	۳۷۸۳۳۱	۴۷۴۴۲۴
املاک و مستغلات.....	۸۹۳۷۴۸	۷۸۹۹۲۶	۶۱۷۲۱۱
فعالیت‌های حرفه ای، علمی و فنی.....	۱۰۴۲۹۷	۱۲۳۵۱۰	۱۶۱۹۴۹
فعالیت‌های اداری و خدمات پشتیبانی.....	۲۶۷۷۲۱	۳۳۰۸۴۲	۴۲۱۰۱۵
اداره امور عمومی و خدمات شهری.....	۷۹۹۰۹۵	۱۰۰۸۹۴۵	۱۲۵۲۰۸۱
آموزش.....	۵۹۸۴۴۰	۶۴۵۶۹۸	۷۶۰۹۳۹
فعالیت‌های مربوط به سلامت انسان و مددکاری اجتماعی.....	۴۲۸۴۹۵	۵۰۳۱۵۰	۶۰۱۹۲۲
سایر خدمات عمومی، اجتماعی، شخصی و خانگی.....	۲۲۳۲۶۲	۲۸۰۵۰۹	۳۰۱۴۳۱

(۱) اختلاف جزئی در سرجمع به دلیل گرد کردن ارقام می باشد.

(۲) با توجه به نتایج جداول داده ستانده سال ۱۳۹۰، ارقام اصلاح گردیده است.

مأخذ: مرکز آمار ایران. دفتر حساب‌های اقتصادی.